

Igihaljas Kunksmoor

TEKST ANU TONTS
FOTO HEIKKI LEIS

9. septembril jõuab Teatri Kodu lavale uuslavastus „Kunksmoor ja kapten Trumm“. Loo toob vaatajate ette lavastajatandem Katrin Pärn – Janek Savolainen, kes teevad ka lavastuse kunstnikutöö. Kunksmoori ja Kapten Trummi kehastavad Merle Jalakas ja Jaan Willem Sibul, muusikaliselt toetab neid laval Ats Aavakivi.

On toredaid raamatuid, mis käivad meiega kaasas terve elu. Mõne raamatu kaane või selja tunneme ka aastakümnete möödudes hetkega ära ja südamest käib läbi magusvalus jutt, justkui oleks tegu esimese armastusega. Mõned raamatud on põlvkondlikud, aga mõned eriti head raamatud on põlvkondadeüleised. Just täpselt selline on Aino Perviku „Kunksmoor“, õigemini selle raamatu kaks osa: „Kunksmoor“ (1973) ja „Kunksmoor ja kapten Trumm“ (1975), millega koos on üles kasvanud juba päris mitu põlvkonda lapsi.

Lapsena lugedes tundus Kunksmoor ikka nõid mis nõid, ehkki väga heasüdamlik. Täiskasvanuna seda raamatut üle lugedes tunnevad ilmselt paljud Kunksmooris ära ka mõne enda iseloomuomaduse, sest Kunksmoor on oma nõia võimetele vaatamata väga inimlik. No kes ei tahaks kaardimängus võita või kes ei sooviks märkamist ja tähelepanu, ja keda ei tiivustaks tunnustus? Vähe on ka neid, kes end (kas või vahel harva) ei tahaks tunda ilusana ja selle nimel veidi edevusepattu teevad. Just nagu Kunksmoor. Igal mooril küll sedavõrd ei vea, et talle angervaksaõitega kosja tullakse, aga just sellise ustava ja siira mehega, kellel nimeks kapten Trumm, ristub Kunksmoori tee.

Hea lasteraamatu tunnuseks on enamasti see, et lapsed saavad seda lugeda ja mõista oma vanuse tasandil ning täiskasvanutele avanevad sama raamatut lugedes oma elukogemusest lähtudes omakorda uued tasandid. „Kunksmoori“ lehekülgedelt võib aga leida muudki: nii mõnigi rohkem kui 50 aastat tagasi kirja pandud mõte mõjub tänapäeval üllatavalt ajakohaselt. Kui eesti kirjandusest peaks otsima praeguse rohepöörde maskotti, siis Kunksmoor sobiks suurepäraselt. Oma loodusravi, lindude pigist päästmise ja merelahe puhastamisega, samuti retkega Ida-Virumaa tuhamägede vahele, mis õnnetult korstnas lõppes, mõtles tema roheliselt juba siis, kui ühiskond neist teemadest veel üsna vähe rääkis.

Kindlasti on keegi, kes ütleb nüüd, et eks seda „Kunksmoori“ ole juba teatris nähtud ka. Tõsi, „Kunksmoor“ on olnud populaarne ka teatrilavadel, aga me ei tohi unustada, et selles vanuses teatripublik uueneb kõige kiiremini ja juba paari aastaga kasvab õigesse teatriikka täiesti uus noor publik, kes on ju ka väärt oma „Kunksmoori“!